

ΣΕΛΙΔΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

(Απόδπαδμα ἐξ ἑκδοθιδομένου διηγήματος)

Γλυκεῖται ζωὴ καὶ ζωὴ τῶν παιδικῶν ἡμῶν χρόνων, τῶν πρώτων ἑτῶν τῆς νεότητος. Κατὰ τὴν εὐτυχῆ ἐκείνην ἐποχὴν τοῦ σχολείου, μόνη ἡ χαρᾶ καὶ ἡ ἀγάπη πληροῦσι τὴν καρδίαν μας. Δὲν ἔχομεν παρελθόν, οὔτε ἀποβλέπομεν εἰς τὸ μέλλον. Τρέφεται ἡ ὑπερβολὴ μας ὑπὲρ τῶν ἀγνοτέρων σκέψεων. "Ω! όχι, δὲν σκέπτεται ἀκόμη. Αἰσθάνεται μόνον, μόνον ἀγαπᾷ. Οιαδήποτε ἐντύπωσις τοῦ ἔξω κόσμου, ἐν τῷ στήθει τῆς ἡλικίας ἐκείνης μεταβάλλει χροιάν καὶ ὅλα, ὅλα εἴναι ὥστε ἔκφρασις τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ὠρείου. Κατοπτρίζεται αὐτὴ ἡ ψυχὴ μας εἰς ὅ, τι μᾶς περιβάλλει.

Καὶ ὅμως ἐνθυμοῦμαι ὅτι καὶ τότε ἀκόμη, εἰς τὴν μόλις ἀνθίζουσαν νεότητα τοῦ ἐφῆβου, δὲν ἡζεύρω πᾶς, εὑρισκούν ἐνίστε εὐχαρίστησιν νὰ μένω μόνος καὶ νὰ καταλείπωμαι ἐπὶ πολὺ εἰς μακροὺς ἥρμονούς, ὥστε ἡ πόλη τὴν ἄγνωστόν τινα πόθον, ἀδριστον, μεμαρυσμένον. Ἐφέρετο ἡ ψυχὴ μου ἀλλοῦ, μακρὰν τῆς θορυβόδους συγκαναστροφῆς τῶν δημητίκων μου, ὥστε ἡτο ξένη πρὸς τὰς ἐπιθυμίας ἐκείνων, ξένη πρὸς τὴν χαράν, ητις ἀνέλαμπεν εἰς τὰ ὅμματά των.

Δεκαεπτά ἑτῶν ἐτελείωσα τὰς ἐγκυκλίους σπουδάς μου. Πόσην χαρὰν ησθάνθην διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἀπολυτηρίου μου!

'Αλλ' ἡμιν πτωχός... Δὲν ἡδυνάμην νὰ ἀκολουθήσω ἀνωτέρης σπουδάς. Ἡναγκάσθην νὰ δεσχθῶ θέσιν γραμματέως εἰς ἐμπορικὸν γραφεῖον. Δὲν ησθάνομην τὴν ἐλαχίστην κλίσιν πρὸς τὸ ἐμπόριον. Πλὴν ὑπετάχθην εἰς τὴν ἀνάγκην. Ὁρφανὸς γονέων, μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡμιν βάρος θείου μοῦ τινος πρὸς πατέρος, ὅστις, μόλις ἀποζήν μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἐκ τοῦ περιωρισμένου ἐμπορίου του τῶν σιτηρῶν, ἐσκέφθη, εὐθὺς μετὰ τὸ πέρχεται τῶν γυμνασιακῶν μου σπουδῶν, νὰ μὲ συστήσῃ εἰς τὸν φίλον του κύριον Ἀμερίσιον. Ο κύριος Ἀμερίσιος μὲ προσέλαθεν εἰς τὸ γραφεῖον του καὶ χάρις εἰς τὴν σύστασιν τοῦ θείου μοῦ καὶ διότι εἶχεν ἀνάγκην βιοηθοῦ. Ποσάκις, διαφρούσσεις τῆς ἐργασίας μου, ὑπέκλεπτον ὀλίγον γρόνον, ὀλίγον μόνον, ὅπως κρυφίως ἐκεῖ, ἐντὸς τῆς ήμιανεγγυμένης συρτοθήκης τοῦ γραφείου μου, ἀναγινώσκω ἔνα τῶν ἀγαπητῶν μου ποιητῶν!

Παρῆλθον οὕτω δύο ἔτη. Δεκαεννέα ἑτῶν. Ἀρχεται τότε ἐκτυλισσόμενον εἰς τὰ ὅμματά μας τὸ μέλλον μὲ τὰ λαμπρότερα καὶ μᾶλλον μαγευτικὰ χρώματα. "Ομως, τὰ χείλη τὰ ιδιαῖ μου ἀποβάλλουσιν ἐνωρίες, ἐνωρίτατα τὸ μειδίκυρα. Μόλις τὸ γνωρίζω. Τὸ κισθάνομαι μόλις,

ἐπανθίζον εἰς τὰ ωχρὰ χείλη μου. 'Ωχρά, ναι! Διότι ἡμην πάντοτε ἀσθενικός, παιδιόθεν, ὥστε εἰς τὴν γέννησίν μου οὐδενία παρίστατο μοῖρα, οὐδὲν ἀστρον ἔλαμπε, καὶ ἡ ζωὴ, ητις ἐφέρετο εἰς τὸ στῆθος μου, ἡτο ζωὴ ἀναιμική, χρωστος, μαραμένη ἐν αὐτῇ τῇ βλαστήσει. Μόνος ἐν τῷ κόσμῳ, ἀπολέσκεις μικρὸς ἔτι πᾶν φίλτρον, πᾶσαν στοργήν, μόνον νὰ κλαύσω εἶχον ἐδῶ κάτω. Σὺ μόνος, Μάριε, μοὶ ἀπέμενες. Πλήν, πάντοτε σχεδόν ἡτο μακρὰν τοῦ ἀγαπῶντός τε 'Ανδρέου. Σὺ ἀνεπλήρους πᾶν κίσθημα, καὶ μακρόθεν ἔτι, ἐν τῇ μονήρει μου ὑπάρξει.

Περὶ τὴν ἑσπέραν, μετὰ τὴν ἐργασίαν μου, ἔκαμψον μακρὸν περίπατον χάριν τῆς ὑγείας μου. Ἡγάπων πολὺ τὴν κίνησιν ἔξω, εἰς τὸν ἀνοικτὸν ἀέρα, μακρὰν τῆς πόλεως. Ἐπήγκαινον συχνὰ εἰς τὰς πέριξ τῆς Σμύρνης ἔξοχάς καὶ ἐπλανώμην ἀνὰ τοὺς γύρω λόφους μόνος ἢ μὲν μόνον φίλον. 'Ἐπειτα κεκμηκάνως ἐπέστρεφον εἰς τὴν κατοικίαν μου. 'Εκεῖ καθ' ἑσπέραν, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς λυγίας μου, ἀνεγίγνωσκον ἢ ἔγραφον... Ἐγραφον δι' ἔσυτόν. Δὲν ὠθούμην ὑπὸ φιλοδοξίας. Ἡθελον μόνον νὰ ἀπολαύσω τῶν υἱώτων ἐκείνων στιγμῶν, καθ' θς μετεφερόμην εἰς τὸν κιθέριον κόσμον, ὃν πληροὶ ἡ ἀγάπη μόνη, ἡ ἀγάπη ἦν ἐπόθουν, καὶ τότε λησμονῶν τὴν μόνωσίν μου ἔπλαττον χιλίους κόσμους, εὐτυχῆς....

Τότε ἐπέστρεψε καὶ ὁ Μάριος ἀπὸ μακροῦ ταξειδίου... Εἶχεν ἀναχωρήσει εἰς τὴν ξένην χάριν ἐργασίας. Ἐκεῖνος ἡτο εῦθυμος πάντοτε. Ἰσως ἡ διετής του διαμονὴ εἰς τόπον, ὅπου πολὺ δικαιοδάσιοι, συνέτεινεν εἰς τοῦτο. 'Αλλ' ἐνθυμοῦμαι, καὶ μικρὸς ἀκόμη ἡτο ζωηρότερος ἐμοῦ. Ἡτο κατὰ δύο ἔτη πρεσβύτερός μου. Διηγομεν ως δύο εἷλοι. Φίλοι καὶ ἀδελφοὶ ὄμοι. Πόσην εὐχαρίστησιν ησθάνθην τότε διὰ τὴν ἀφίξειν του. Πλῆσ ἀπλήστως ἡκουον τὴν ἀνδρικὴν αὐτοῦ πλὴν πάντοτε μειλίχιον φωνήν. Ποτὲ δὲν ἐπρόφερε λέξιν, ητις ἡδύνατο νὰ μὲ διυσαρεστήσῃ. Ἡθελεν, εἰ δύνατόν, νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῆς καρδίας του τὴν εὐφροσύνην ητις ἔπλατον αὐτὴν καὶ τὴν δωρήσῃ εἰς ἐμέ. Καὶ μοῦ διηγεῖτο χίλια πράγματα του ταξειδίου του, νέκ δι' ἐμέ, διότι ἐγὼ δὲν εἶχον ἀκόμη ταξειδέσσει. Μικρὸς μόνον, δεκαεπτής περίπου, εἶχον ἐπιτακεφθῆ τὰς Ἀθήνας, καὶ ὅποικις ἡσαν πάντοτε ἔζωγραφημέναι ἐν τῇ φαντασίᾳ μου ως ὄντειρον, μὲ ἴδιον τι θέλγητρον, καὶ ἐπειτα ἀκόμη ἀφ' οὐ εἶδον τόσας ἄλλας πόλεις.

'Ακόμη δύο ἔτη. Δύο ἔτη μακρά, μονότονα, εὐχάριστα ἐνίστε. 'Η ὑγεία μου εἶχε βελτιωθῆ κατὰ πολὺ. 'Ο περίπατος, ἡ γυμναστική, ἡ τακτικὴ ζωὴ, ἡ διηγήση, ἐπέρρεωσαν τὸ ἀσθενὲς σῶμά μου. 'Η μόνη μου εὐχαρίστησις ἡτο ἡ ξένοχή. Ἐνωρίες, ἀπὸ τῶν πρώτων ήμερῶν τοῦ ξεροῦ, κατώκουν εἰς Γκρή-Τεπέ. Ἡγάπων τὴν

θάλασσαν καὶ τὰ βουνά. Ἐκεῖ εὑρισκον καὶ τὰ δύο. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀπείρων καλλονῶν τῆς φύσεως καὶ τοῦ καθηροῦ ἀέρος, παρὰ τὴν αὔσον τῆς θαλάσσης, ἡσθανόμην ἔχυτὸν τόσον καὶ καὶ εὔθυμον. Ὄτε ἐπῆλθεν ὁ χειμών, ἐπανέλαβον τὴν ἐν τῇ πόλει κατοικίαιν μου. Τότε, δεν ἐνθυμοῦμαι πᾶς, νύκτα τινὰ ἐξωνήν σχεδόν, παρασυρθεὶς ὑπό τινων ὅμηλίκων μου, ἔκαμψα τὸ πωτὸν βῆμα πρὸς τὴν ἔκδοτον εἰς τὰς ἀπολαύσεις ζωὴν τῆς νεότητος. Ἐπανῆλθον μετ' αὐτῶν. Ἐπειτα καὶ πάλιν, καὶ πάλιν. Και ἐλησμόνουν. Ἐλησμόνουν τὴν ἡσυχον καὶ πλήρη ἀγάπης ἰδεώδους ζωὴν μου. Οὕτως ἐνόμιζον τούλαχιστον. Εὗρον ἐπὶ τῆς γῆς ἄλλας ἀπολαύσεις, ἐπαγωγοτέρας ἐκείνων, ἃς ἐζήτουν εἰς τὴν μόνωσιν καὶ τοὺς ῥεμβασμούς, τὰς ἀπολαύσεις τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς ψυχῆς σιμά. Σιμά.. διότι δὲν ἡδυνάμην ἄλλως. Παντοῦ ἐπεζήτουν τὸ ὀρατὸν ἐκεῖνο καὶ ἀγνὸν αἰσθημα, εἰς τὸ ὄποιον χαρίζομεν τὴν ὑπαρξίαν μας ὅλην καὶ μᾶς χαρίζει τὴν ζωὴν.

“Ολον μου τὸν μικρὸν μισθὸν ἐξώδευον ἀφεδός. Ἡ γυνὴ ἀπετέλει τὸ κέντρον τῶν σκέψεών

μου, ὅλων μου τῶν διασκεδάσεων. Ἔζων εἰς ἀτμόσφαιραν πάθους. Ἀρ' ἐνὸς ἡ ἀπόλαυσις τῆς ζωῆς, αἱ διασκεδάσεις, τὰ δεῖπνα, ἐξ ἄλλου αἱ συγκινήσεις, οἱ φύσει, δὲ ἕρως μὲ τὰ γίλια θέλγητρά του. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἶχον κερδήσει 1000 φράγκα εἰς ἐν λαχεῖν τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ ἐκεῖνα ἔλαχον τὴν αὐτὴν τύχην. Ἐπεζήτουν οἵτινα τὴν λάγην τῆς ζωῆς εἰς αὐτοὺς τοὺς κόλπους της, εἰς τὴν μέθην ἢν ποοκαλεῖται.

Τὴν λάθην.. Ἄ! ἐγνώριζον καλῶς, ἡσθανόμην ἐδὼ, εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας μου, ὅτι ἂν μίαν μόνον στιγμὴν ἔπανυν τὴν ζωὴν ἐκείνην τοῦ πάθους, θὰ μετέπιπτον εἰς τὴν μελαγχολίαν. Τὸ ἡσθανόμην τύρων ἢ ποτε. Αὐτὴ ἡ ζωὴ ἢν διῆγον, μὲ ἔφερεν ἐκεῖ. Ἄλλ ὅμως πόσην εὐτυχίαν, ποίαν ἀνακούφισιν ἡσθάνθην καὶ γλυκεῖκαν ἀπόλαυσιν, ὅτε φεύγων τοὺς ἀγόμους ἔρωτας, τὰς ἔορτάς, τὰς ἀγρυπνίας, ἐκλείσθην τέλος μόνος, ὀλόμονος, μεταξὺ τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ σπουδαστηρίου μου καὶ ἡδυνάθην νὰ κλαύσω. Ἄ! πάσχει πολὺ ὅταν σφίγγεται ἡ καρδία, κλείσισα ἐν ἀευτῇ ὅλην την τὴν δυστυχίαν.

Τότε εἶδον τὴν Δώρχην.

ΚΙΜΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ Ε'.

Ο διοικητής τοῦ Ἀγίου Ὁρος. — Τὸ Βατοπαιίδιον. — Τὰ κειμήλια. — Ἡ σημαία τοῦ Ἀνδρονίκου. — Τὰ δστὰ τῶν αὐτοκρατόρων. — Ἡ ἀναλλοίωτος κείσ. — Ἰδιόρρυθμον σύστημα. — Μοναστηριακὴ φιλοξενία. — Τὰ ἐρμάρια τοῦ δρόμου. — Κουρά μοναχοῦ. — Ἡ Παναγία τῶν Ἰδίων.

Απελθὼν τῆς ἱερᾶς Συνάζεως ἐπεσκέφθην τὸν διοικητὴν τοῦ Ἀγίου Ὁρος. Τὸ οἰκημά του ἔχει μοναστικὴν ὅλως ἀπλότητα. Μέγχ διβάνιον ἔρυθρον, ἐφ' οὐ καθήμενος ὀκλαδὸν ἔθωπεις τὰς κνήμας του διοικητής, ἡτο ἡ μόνη ἐπίπλωσις. Ο καιμακάμης, ὡς γνήσιος Ὀθωμανός, εἶχεν ἀριστερὸν αὐτοῦ τοποθετημένον τὸν χαργιλέν του καὶ δεξιὰ τὸν καρέ, ἀνανεούμενον εἰς πᾶσαν ἐπίσκεψιν ζένου. Αἰθίοψ λυγιζόμενος καὶ σείων διὰ τοῦ τρόπου τούτου χαριέντως μακρὸν κυανόχρουν σαλιβάριον, πρὶν ἔτι καθήσω, μοῦ προτεκόμισε καφέν καὶ ναργιλέν. Ἀκατάσχετος μὲ κατέλαβεν ὅρεξις νὰ καθήσω ὅπως δικαίωμα καταμῆς καὶ νὰ ἀπολαύσω τὸ ἀρέψιμα τῆς Μόκας μὲ ὅλην τὴν ὀθωμανικὴν ἀνάπτωσιν. Μόλις μοῦ ἐπῆλθεν ἡ ἐπιθυμία αὕτη καὶ ἀμέσως τὴν ἐπωργυματοποίησα. Ἐν τῇ θέσει δὲ ταύτῃ, μὲ τὸ μακροῦτσι εἰς τὰ χείλη, μὲ τὸ κύπελλον ἀρωματώδους καρέ εἰς τὸ πλευρόν μου καὶ ἐν συνομιλίᾳ, τῆς ὄποιας ἡ ἀξία δὲν ἡτο μεγαλειτέρα τοῦ φλοιού τῶν ἀργυρῶν χαργιλέδων μας, ἐνόησα πᾶς διέσχονται αἱ ὀθωμανικαὶ ὥραι ἀνευ σκέψεων, αἱ δύοις βαρύνουσι τὴν διάνοιαν καὶ μαραίνουσι τὴν ψυχήν. Εἰς τὸ βάθος τοῦ ἀνατολικοῦ αὐτοῦ θαλά-

μου μοὶ ἐφάνη ὅπο ἐσύθρᾳ παραπετάσματα ὅτι ἐκρύπτετο χαρέμι, ἀλλὰ τοῦτο ἡτο ἀπλούστατα ἀποκύμητα τῶν καπνῶν τοῦ ταργυρίου, καὶ τὸ ἔρυθρον ἐκείνο παραπέτασμα οὐδὲν ἔτερον ἀπέκρυπτεν ἡ μόνον ὑδροχόας τοῦ καϊμακάμη.

Μετ' ὀλίγων ἡμερῶν διαμονὴν ἐν της Καρυαῖς ἀπῆλθον συνοδεύομενος ὑπὸ φίλου μου μοναχοῦ εἰς ἐπίσκεψιν τῶν Ιερῶν μονῶν, ἐκ τούτων δὲ πρώτην ἐπεσκέφθην τὴν τοῦ Βατοπεδίου. Ἡ ἀπὸ Καρυῶν εἰς Βατοπεδίον ὁδὸς κατάφυτος ἐκ προαιώνων λεπτοκαρυῶν εἶναι μαγευτικωτάτη. Ο ἀνερχόμενος τοὺς θυμοτερπεῖς λόφους βλέπει μακρὰν κυανίζουσαν τὴν θάλασσαν διὰ μέσου τῶν ἐπανθούντων δένδρων. Μετὰ διώρον δὲ πορείαν φίληνει διδοιπόρος εἰς τὴν μονήν, ἡτοις ὑψοῦται ὡς μεσαιωνικὸν φρούριον ἐπὶ τῆς κλιτύος μαγευτικοῦ λόφου, κάτωθιεν τοῦ ὄποιου μικρὸς ὅμοις χρησιμεῖς πρὸς φύλαξιν τῶν ἀλευτικῶν πλοιασίων τῆς μονῆς. Οι φιλόξενοι μοναχοὶ μᾶς ὑπεδέχθησαν εἰς τὴν εἰσοδον, ὁ δὲ πορτάγης, ὑψηλὸς ὡς ἐλάτη μοναχός, μὲ ἀπαστράπτωντας ὄφθαλμούς καὶ κοιλανθέσας παρειάς, ἐκόμισε πρὸς τὸ συμβούλιον τῆς μονῆς τὰ συστατικὰ γράμματά μου, πάραντα δὲ σεβάσμιος πρε-